

Minna Jaakola kirjoittaa tässä numerossa yliopiston peruskurssien merkityksestä tieteellisen ajattelutavan ja keskustelun oppimisessa ja ymmärtämisessä. Jaakolan katsauksen aiheena on erityisesti passiivin morfologian opetus suomen oppiaineessa. Kirjoitus käsittelee vaihtoehtoisia tapoja jäsentää ja esittää passiivin morfologiaa opetuksessa, mutta ennen kaikkea se on tärkeä puheenvuoro tieteentekemisen periaatteisiin ja kriittiseen ajatteluun perustuvasta ja ohjaavasta yliopisto-opetuksesta. Jo peruskursseilla on syytä esittää tieteenalan perinteinenkin, usein muuttumattomaksi katsottu tieto suhteellisenä ja rohkaista opiskelijoita ihmettelemään ja kyseenalaistamaan sitä. Jaakola osoittaa kirjoituksellaan, miten tämä periaate voi toteutua myös yksittäisen morfologian ilmiön, kuten passiivin, opettamisessa.

Kuten Jaakola toteaa, yliopistosta valmistuva kielen ammattilainen – tulipa hänestä sitten opettaja, tutkija tai vaikka yrittäjä – tarvitsee laajaa ymmärrystä kielestä ja kielen tutkimuksesta sekä taitoja analysoida kielen ilmiöitä kriittisesti ja itsenäisesti. Virittäjäkin pyrkii osaltaan auttamaan näiden taitojen kehittämisessä. Virittäjän kirjoituksia voi opiskelussa lähestyä monesta näkökulmasta. Ensinnäkin Virittäjän artikkelit kertovat tuoreista ja käynnissä olevista tutkimuksista ja antavat siten kuvan fennistiikan ja sen lähialojen nykytilasta. Niitä voi ja kannattaa lukea esimerkiksi yliopisto-opetuksen ja -opiskelun tueksi ja keskustelun pohjaksi sekä tietenkin käyttää lähteenä. Myös kirja-arviot ovat hyvä tapa tutustua tuoreeseen tutkimukseen, esimerkiksi väitöskirjoihin. Toiseksi Virittäjän kirjoitukset näyttävät, miten kieltä analysoidaan ja miten siitä kirjoitetaan: Millaisia tekstilajeja ovat kirja-arvio, artikkeli ja lektio? Miten lähteitä käytetään, ja miten viitataan aineistoon? Kolmanneksi Virittäjän kirjoitukset kannustavat ajattelemaan, ymmärtämään ja oppimaan myös sitä, mikä tuntuu aluksi vieraalta ja vaikealta. Koska Virittäjässä on läsnä monia kielentutkimuksen näkökulmia ja suuntauksia, kriittinen lukija oppii väistämättä ymmärtämään enemmän ja paremmin sitäkin, mitä ei ennen ymmärtänyt. Virittäjä onkin toivottavasti jokaisen suomen kieltä tutkivan tuki ja turva.

Tästä numerosta alkaen Virittäjässä näkyy Tieteellisten seurain valtuuskunnan myöntämä vertaisarviointitunnus (ks. <http://www.tsv.fi/fi/palvelut/vertaisarviointitunnus>). Tunnuksella merkitään kaikki ne kirjoitukset, jotka täyttävät sen käytölle asetetut kriteerit, esimerkiksi sen, että kirjoituksen on ennen julkaisemista arvioinut ja hyväksynyt vähintään kaksi väitellyttä asiantuntijaa. Tällaisia kirjoituksia ovat Virittäjässä aina artikkelit ja katsaukset, toisinaan myös havaintokirjoitukset.

Virittäjän toimitusneuvoston jäsenistä puolet on vaihtunut. Kiitämme edellisiä jäseniä lämpimästi arvokkaasta ja tärkeästä asiantuntijatyöstä Virittäjän hyväksi ja samalla toivotamme uudet jäsenet tervetulleiksi!

ANNE MÄNTYNEEN